

Barnhälsa i fokus

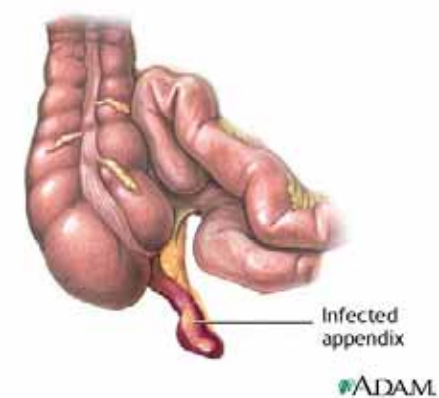
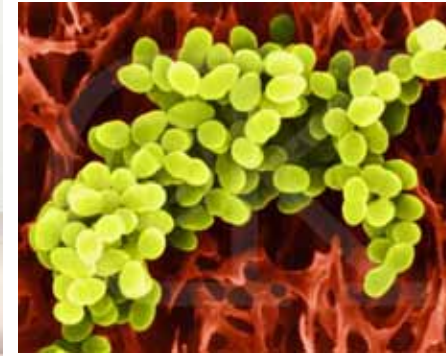
Ett samarbete mellan primärvård, skolhälsovård, barnmedicin och läkemedelskommitté

Vi behöver samarbeta kring våra gemensamma mötespunkter hos barn och ungdomar

Ex. magont, psykosocial ohälsa, droger/missbruk ...

I programgruppen finns ...

Therese Mårtensson (PV) och Margit Nergården (PV), Maria Hallberg (SHV) och Ted Jakobsson (BUM)

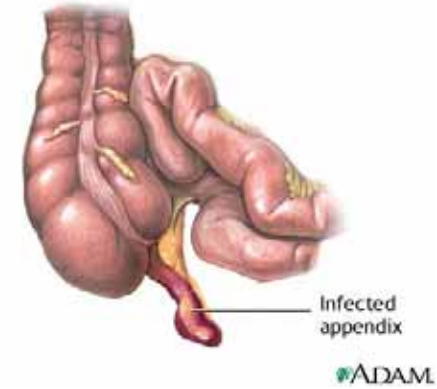
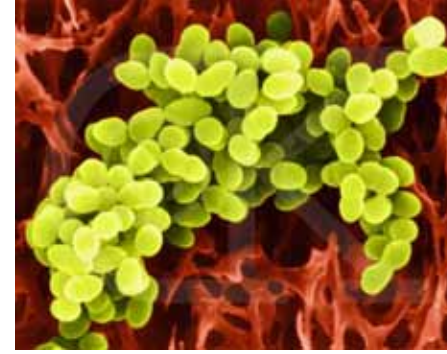

Magont

Birgitta Bårdén, barn gastroenterolog
Barn och ungdomskliniken
Hallands sjukhus Halmstad

Ted Jakobsson, barn allergolog
Barn och ungdomskliniken
Hallands sjukhus Varberg
ted.jakobsson@regionhalland.se

2015-11-03

Magont – Målet med dagen

- Magont – olika förklaringar
- Magont – en första bedömning och utredning
- Magont – tillväxtkurvan och eventuellt labprov
- Magont – obstipation – behandling
- Magont – när remittera

A1

Hasse 5 år – magont

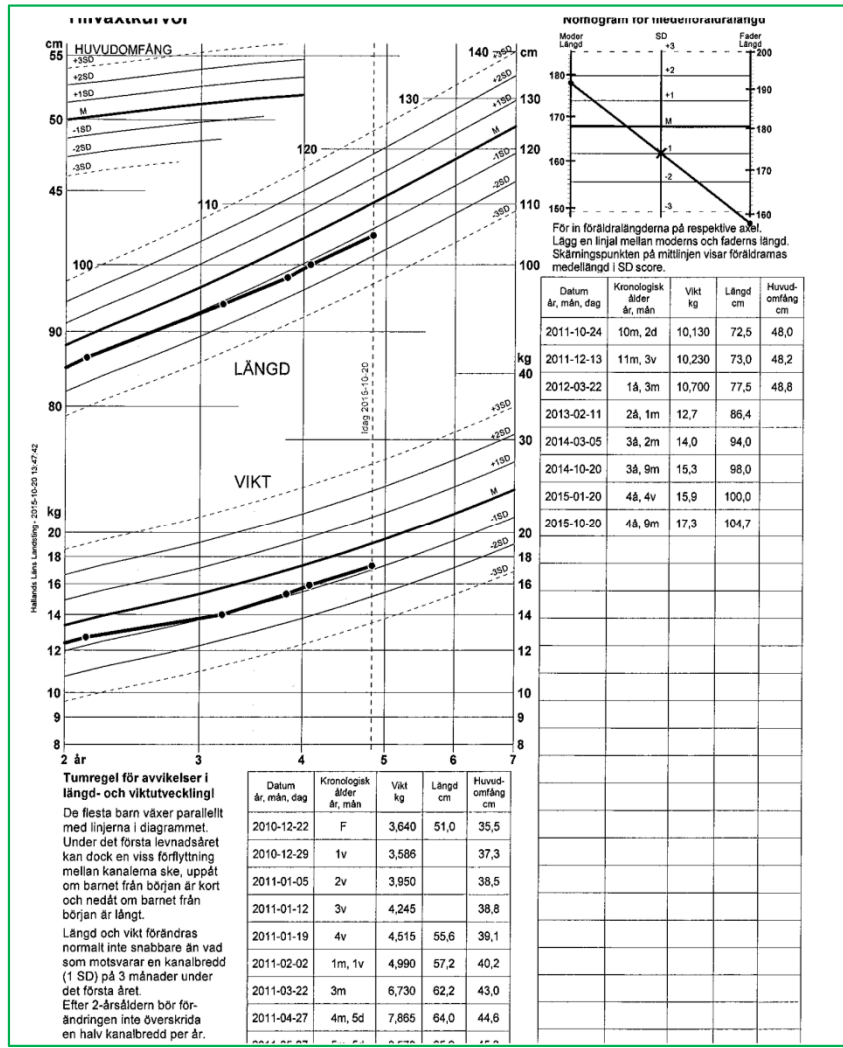
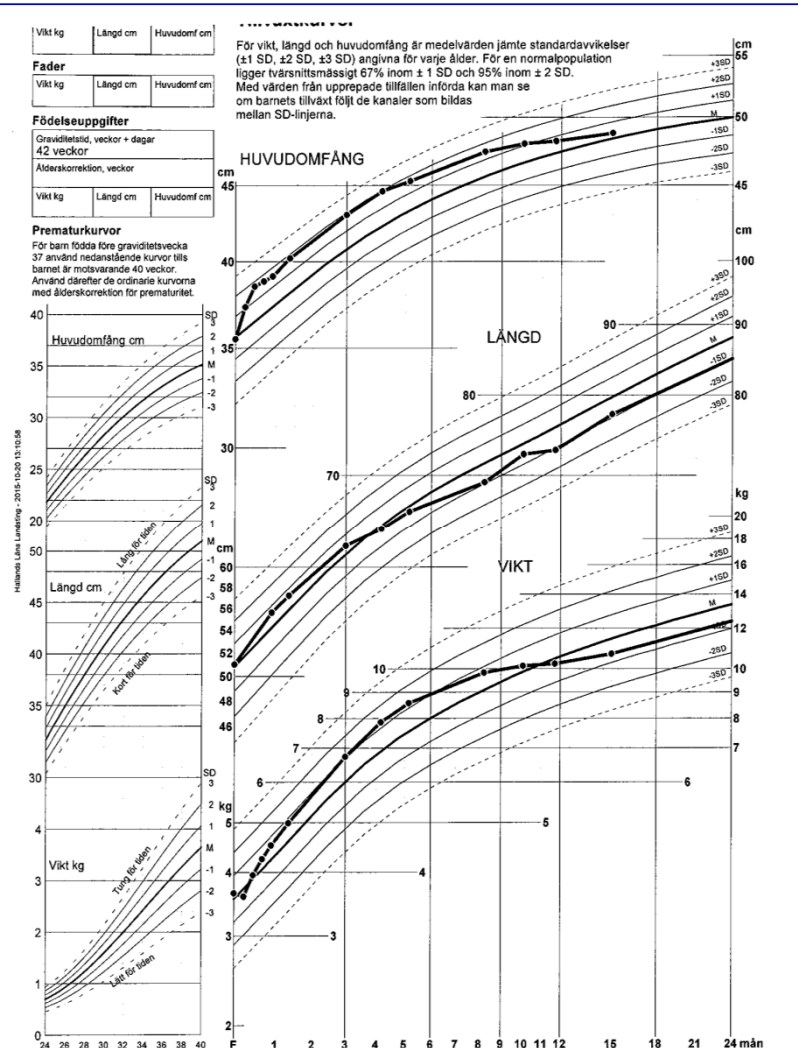
Kom på remiss ...

Fundera på del **A**₁₋₃ under dagen – vi går igenom del **B**₁₋₄ vid avslutningen

- ”Magsmärtor efter måltid. Äter ganska få födoämnen och modern fundersam över om han får i sig allt han behöver i kosten
- Sviktat något i tillväxt, i längd gått ner från -1 SD till närmare -2SD.
Viktmässigt -1SD stabilt sedan en tid
- Prover har ännu ej blivit tagna, avvaktar nu med det tills ni träffat honom
- Tacksam bedömning avseende orsak till hans lätt sviktande tillväxt och om det finns behov av dietistkontakt och näringstillskott”

A2

Hasses tillväxt –

- Längd?
- Vikt?
- Normalt hull?
- Target high?

A3

Hasse 5 år – magont

Mer anamnes ...

- Lättare allergi och astma under pollensäsong i ö väsentligen frisk
- Pricktest positiv mot pollen och pälsdjur
- Växlande aptit sedan en längre tid
- Avföring växlande lös till hårda kulor
- Lite selektiv i menyvalet; Vill ha (!) pizza, yoghurt, vitt bröd/polarbröd, fiskpinnar. En del frukt.
- Ingen födoämnesallergi, vad man vet ...

Magont och allergi

**Specifikt IgE och ta bort livsmedlet,
eller remiss till specialist direkt?**

Magont/buksmärtor hos barn

Vanliga orsaker till skrikighet, magont,
spänd buk, kräkningar eller matleda

Oklara buksmärtor och/eller akut buk

Vanliga orsaker ...

- Öli, otit, pneumoni
- Gastroenterit
- Uvi
- Obstipation
- Födoämnesallergi/intolerans
- Kolik (en del pga KMPI)
- Stress, bekymmer, mobbing

Mindre vanliga ...

- Bråck (Mindre vanligt efter 1 år)
- Appendicit
- Akut scrotum
- Ovarialcystor
- Ileus (invagination)
- Tumor, diabetes, gallvägar, hydronefros (intermittent)

Tecken talande för "en riktig sjukdom" i buken

- Tillväxthämning (kolikbarn har ofta god – mkt god tillväxt)
- Matleda, trötthet
- Uppdriven buk (anamnes på stor buk måste alltid tas på allvar)
- Lokaliserad smärta
- Ingen annan förklaring till smärtorna

Allmänna anamnesfrågor

- **Smärttyp** Intervall – intensiva, plötsligt isättande och regelbundna smärtor – ileus? Kontinuerliga – **kolik**; debut vid 2-4 veckors ålder. Välmående barn, kraftig viktökning. Eller lägeskorrelerade som vid otit?
- **Kräkningar** Kaskad - pylorusstenos (1-3 mån ålder). Mjölkalergi, GE, ileus ...
Buksjukdom ofta upprepade kräkningar.
- **Avföring** Normal eller lös; färg; blod; utebliven? Gaser? Diarré **vanligt** symptom vid appendicit!
- **Matintag** Vid kolik och pylorusstenos = barnen ofta glupska, men buksjukdom i ö har ofta en tilltagande matleda. En 1-2 åring som bara dricker vid öli är OK. Men under 6 månaders barn som inte vill äta – är allvarligt.
- **Allm.tillst.** Varit uppe och lekt **eller** legat hela dagen **eller** bara varit lugnt om barnet blivit buret?
- **Duration** Återkommande **eller** första gången liknande besvär?
- **Hereditet** Glöm ej att fråga!

”Något är fel med mitt barn”

- Obstipation är vanligt! Lite lös, daglig avföring med tom ampull, kan ändå vara en ordentlig obstipation.
- Värdera helheten av symptombilden och fråga föräldrarna. Vid en akut buksjukdom känner en förälder ofta oro och att **”något är fel”** med barnet.

Magsjuka (med kräkningar) är vanligt men tänk på annat, om magsmärtor eller om ingen annan i omgivningen har magsjuka.

Magont/buksmärtor hos barn

Vanliga orsaker till skrikighet, magont, spänd buk, kräkningar eller matleda

Oklara buksmärtor ~~och/eller akut buk~~

Vanliga orsaker ...

- Öli, otit, pneumoni
- Gastroenterit
- **Uvi – miktionsbesvär**
- **Obstipation**
- **Födoämnesallergi/intolerans**
- Kolik (en del pga KMPI)
- **Stress, bekymmer, mobbing**

Mindre vanliga ...

- Bräck (Mindre vanligt efter 1 år)
- Appendicit
- Akut scrotum
- Ovarialcystor
- Ileus (invagination)
- Tumor, diabetes, **gallvägar, hydronefros (intermittent)**

OBS – långvariga besvär

IBD oftast 10-11 år och äldre

Tomat

Frisk 3-årig pojke som reagerar med prickar och sveda runt munnen när han äter tomat. Har lite besvär med magont ibland. Modern önskar intyg för att han ska kunna få mat utan tomat på förskolan. Hon önskar hjälp med ett pricktest för att denne friske pojke ska kunna rekommenderas undvika tomat.

Är ju troligtvis någon form av överkänslighetsreaktion där inte tomat behöver uteslutas helt ur kosten.

- **Frågeställning: Pricktest tomat?**

Magont

Knappt en månad gammal pojke som har fått tillägg ända från födelsen. Pojken fick först vanligt tillägg men har hela tiden varit mycket skrikig. Har nu Sempers magdroppar och äter ett tillägg som är strikt mjölkfritt. Blev genast mycket bättre med skrikighet och bajset ser bättre ut nu, tycker mor. Han är fortfarande uppblåst i magen och har en del besvär med gaser. Inga hudbesvär.

- Utredning?
- Uppföljning?
- Ring gärna och diskutera patienter

5-årig flicka med magont – Phadiatop Pediatric?

Utredning

- Phadiatop 0,07 kU/L
(björk, timotej, gråbo, kvalster, katt, hund, häst, mögel)
- Phadiatop "Pediatric" – Fx5 1,3 kU/L
(mjölk, ägg, fisk, soja, jordnöt, vete)

Positiv allergiutredning

- Panel föda

Samt IgE ...

- Mjölpanel
- Komjolk
- Äggvita
- Nötpanel

Provokation!

Fortsatt utredning

- **Mjölpanel 0,49**
- **Komjolk 0,84**
- **Äggvita 0,46**
- Torsk 0,00
- Tonfisk 0,00
- Räka 0,02
- Hummer 0,00
- Krabba 0,01
- Sojaböna 0,13
- **Nötpanel 0,71**

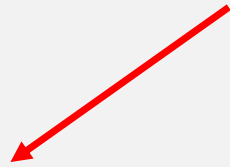
Födoämnesallergi/överkänslighet

- 25 % kan uppleva att de eller deras barn har någon form av födoämnesöverkänslighet
- 3 (-4) % av spädbarn
- 6-8 % av barn i förskoleålder
- 10-15 % av tonåringar har födoämnesallergi (pollenallergi)

Indikationer för utredning

- Alla med besvärande, ihållande eller recediverande möjliga "allergiska symtom"
- Det finns ingen lägsta ålder för allergiutredning!

Överkänslighet mot födoämnen

Immunologiska mekanismer

IgE-medierad födoämnesallergi

Celiaki är en Icke-IgE-medierad
födoämnesintolerans eller
Autoimmun intolerans

Icke immunologiska mekanismer

Icke-allergisk födoämnesöverkänslighet

Enzymatisk ex laktosintolerans

Farmakologiska mekanismer ex biogena aminer

Okända mekanismer

Samma födoämnen kan ge besvär genom olika mekanismer

Atopisk allergi = IgE förmedlad allergi

- Benägenhet att producera allergi antikroppar (IgE) mot vanligt förekommande proteiner i vår miljö och att reagera med typiska allergiska symtom
- Relativt snabba reaktioner (minuter – timmar)
- Relativt tidig debut – men aldrig vid första exponering
- Stor symtomvariation – ofta fler organsystem samtidigt

Få födoämnen orsakar 90% av alla IgE-medierade födoämnesreaktioner

Mjök

Ägg

Vete

Soja/Jordnöt/Ärtor

Trädnötter

Fisk

Skaldjur

Utredning magont **OCH** allergi

- Anamnesen väger tyngst
- Sök misstänkt utlösande födoämnen
- Symtom – när, var, hur?
- Finns annan allergi, eksem, astma – eller inga besvär
- Ärftlighet för allergi!
- Kroppslig undersökning; hud/eksem och så känna på magen

LAB

- Se övrig rutin; Hb, TGA, TSH, U-sticka ...
- IgE Mjök, soja, vete, havre, (fisk)

Men dålig överensstämmelse IgE och pricktest vid födoämnesallergi hos barn; **samt vid allergi i mage-tarm**

Elimination – provokation!

Disagreement between SPT and spec IgE in young children. Allergy, Schoos & Bisgaard et al, Allergy 2015

Mjölköverkänslighet – olika mekanismer

- Allergi: IgE-tester positiva, förvärvad immunitet
- Laktosintolerans
- Biogena aminer (ost)
- Histamin-frisättning? (beta-casomorfin; jmf gluten/kaseinfri diet; ingen evidens)
- Bensoesyra (yoghurt, fil, lingon, hjortron – konserv.m.)

Varför är det viktigt med rätt diagnos?

.....och.....

Varför ska man inte eliminera födoämnen i onödan?

Jo, födoämneselimination ger stora konsekvenser för barnet

Födoämnesallergi?

Ätstörning

Slitningar i familjen

Matvägran

Särbehandling

Dåligt näringsintag

Dålig tillväxt

Frekventa läkarbesök

Mat är inte roligt och gott!

Ensidig kost

Problem med skolmaten

Bekymmer på dagis

Normal kost

<i>Frukost</i>	Välling Smörgås med Flora och ost
<i>Lunch</i>	Pannkakor Blåbärssylt Mjök
<i>Mellanmål</i>	Äpple Kanelbulle
<i>Middag</i>	Felix köttbullar Potatismos Vitkålssallad Mjök Glass
<i>Kväll</i>	O'Boy Smörgås med leverpastej

Från Birgitta Bårdén,
Barnläkare, Barn och
ungdomskliniken
Halmstad

Normal kost utan mjölk

Frukost

Lunch

Blåbärssylt

Mellanmål

Äpple

Middag

Vitkålssallad

Kväll

Från Birgitta Bårdén,
Barnläkare, Barn och
ungdomskliniken
Halmstad

Biogena aminer

- T.ex. histamin och tyramin
- Finns naturligt i vissa födoämnen
- Kan bildas av bakterieförekomst
- Lång lagringstid ökar möjligheten för bildning

- DAO och MAO bryter normalt ned aminerna i tarmen
- Dosberoende
- Individuell variation av nedbrytningen
- Alkohol ökar upptaget

Exempel aminnehållande födoämnen

- **Histamin:** makrill, sill, vin, ost
- **Tyramin:** makrill, sill, vin, öl, banan, ost
- **Tryptamin:** Salami, skinka, tomat, banan
- **Serotonin:** Avokado, banan, valnötter, choklad

Histaminfrisättande födoämnen

- Fisk
- Skaldjur
- Äggvita
- Spenat
- Fläskkött
- Citrusfrukter
- Tomat
- Jordgubbar
- Choklad

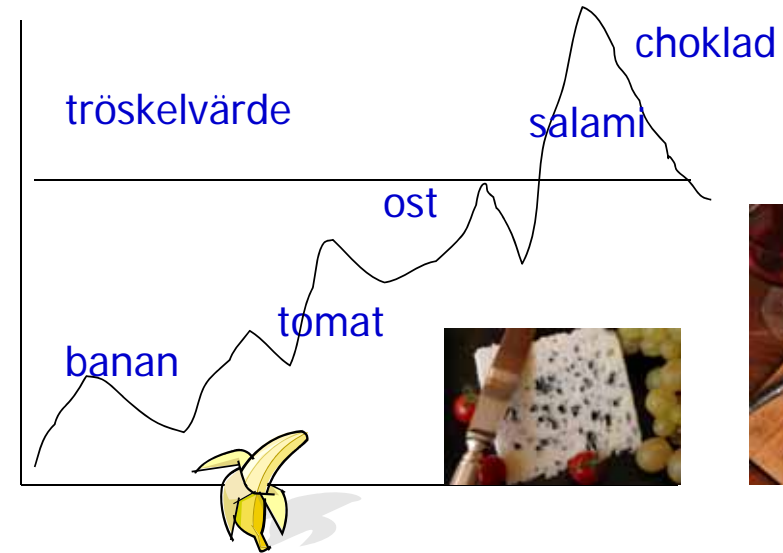
Samma symtom – olika mekanismer

De biogena aminerna ger liknande symtom som de IgE medierade reaktionerna ger

- BT-sänkning
- Hjärtklappning
- Flush
- Illamående
- Mun och svalgsymtom
- Nässelutslag
- Nästäppa

Tål ibland – ibland inte

- Tillagningssätt
- Olika mängd av födan
- Varierande tarmpermeabilitet; magsjuka, ASA, alkohol, kaffe, kryddor
- Varierande förmåga att bryta ned histamin vid gastroenterit, eller alkoholintag
- IgE-allergi och fysisk ansträngning

FPIES

Food protein induced enterocolit syndrome

- Svåra kräkningar och diarreer 1-3 timmar efter intag av viss föda
- Kan bli mycket påverkade i tidig spädbarnsålder
- Kan också vara kroniskt med diarreer o/I kräkningar
- Mjölk och soja är vanligast
- Neg pricktest och neg specifikt IgE
- APT/lapptest – sens 100 %, spec 71 %
- Ofta överstånden vid ca 3 års ålder (**provoceras alltid på sjukhus!**)

En Pediatrisk kunskapslucka. Fech-Bormann, Nordvall. Lt 2011, nr37, s1767

Allergy 2005; 60: 912

PAI 2006; 17: 351 och 2007; 18: 360

FPIES –

Food Protein Induced Enterocolit Syndrome

Utlösande Födoämnen

- Mjök (40 %)
- Soja (50%) – ofta båda...
- Ris
- Havre / Korn
- Baljväxter
- Fågel
- Fisk

Pojke 3 mån, kommer på remiss för en hudförändring.

Normalförlöst vid termin, vägde bra. Ammats, vuxit och mått bra.

Men ... innan de skall gå berättar modern att det var en sak till ...

FPIES – pojke 3 månader

- Fick lite tillägg på BB och även vid 3 dagars ålder men därefter ingenting.
- Modern ville ge lite tillägg till amningen när han var ca 6 veckor gammal.
Fick då NAN 90 ml, svalde allt. Efter en dryg timma kommer kaskadkräkningar, 6 gånger, blir samtidigt slö och blek. Efter 3 timmar mår han lite bättre och efter totalt 6 timmar mår han helt bra igen.
- Därefter ingen mer ersättning på 3-4 veckors tid. Mår bra.
- Vid drygt 2 månaders ålder, får pröva ersättning igen. Denna gång Babysemp, 120 ml, istället. Svalde det med hull och hår. Efter en dryg timma samma reaktion; kaskadkräkningar, 5 gånger, blev slö och blek. Först efter 6 timmar var han helt återställd.

Mjölprotein sannolikt. IgE komjök negativt.

IgE och/eller ej IgE förmedlad reaktion

Eosinofil esofagit (EoE)

- Sväljningsproblem/smärtor, kräkningar, reflux, magsmärtor, irritabilitet, sömnproblem
- Svarar inte på antirefluxbehandling
- Gastroskopi visar ökat antal eosinofila i esofagus

Eosinofil gastroenterokolit (EoG)

- Kräkningar, buksmärtor, diarréer, anemi, hypoalbuminemi eller dålig viktökning
- Perifer blod-eosinofili och vävnads-eosinofili i tarmen.

Immune System-Mediated Adverse Food Reaction

	IgE-Mediated	Mixed	Non-IgE-Mediated
Systemic	<ul style="list-style-type: none"> Anaphylaxis Food-associated, exercise-induced anaphylaxis 		
Skin	Urticaria/angioedema	Atopic dermatitis	Dermatitis herpetiformis
Gastrointestinal	<ul style="list-style-type: none"> Immediate GI symptoms Pollen-food allergy syndrome 	Eosinophilic esophagitis/gastroenteritis	<ul style="list-style-type: none"> Celiac disease; enteropathy Food-induced enterocolitis syndrome Allergic proctocolitis
Respiratory	Bronchospasm	Asthma	Heiner's syndrome

HS = <1 år. Kronisk hosta, wheeze, otiter, nästäppa. Mjölkalergi. Positiv lungröntgen

Köttallergi – koppling till katt resp fästing

För kännedom om något ovanligt(?)

Snabbreaktioner

- Urtikaria, anafylaxi
- Tänk på pork-cat syndrome
- IgE-pos mot **katt** albumin (**Fel d2**) samt albumin i fläskkött.

(Vid kattallergi med luftvägssymtom kan IgE mot **Fel d1** påvisas)

Senreaktioner 3-6 timmar

”Delayed anaphylaxis”

- Urtikaria, anafylaxi
- Ibland **BARA** mag-tarmsymtom
- IgE mot kolhydraten, alfa-gal. Finns i rött kött, mjölk samt i **fästingens** mag-tarmkanal.

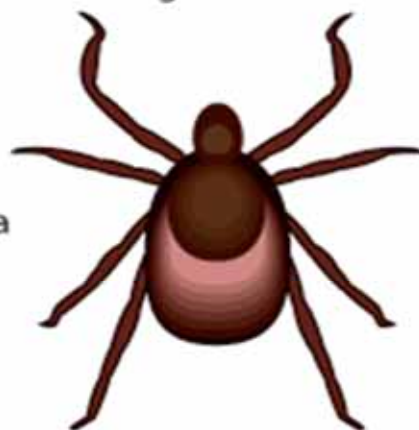
Köttallergi dock mycket ovanligt hos barn

Köttallergi med endast magsymtom

- Patient utan tidigare allergi
- Sedan 4 år dagliga buksmärtor ff a nattetid
- Extensivt utredd hos gastroenterolog
- Vistas på somrarna på östkusten, flertal fästingbett
- IgE-tester positivt för nötkött, fläskkött, alfa-gal
- Symtomfri på diet fri från kött från fyrfota djur

1 Alfa-gal är en kolhydrat som finns i flertalet däggdjur, men inte hos människan. Det är nu konstaterat att alfa-gal finns i magtarmkanalen hos fästingar.

2 När man blir biten av fästingar, tyder forskningen på att vissa personer utvecklar allergiantikroppar mot alfa-gal, vilket gör att man får en allergisk reaktion när man äter kött.

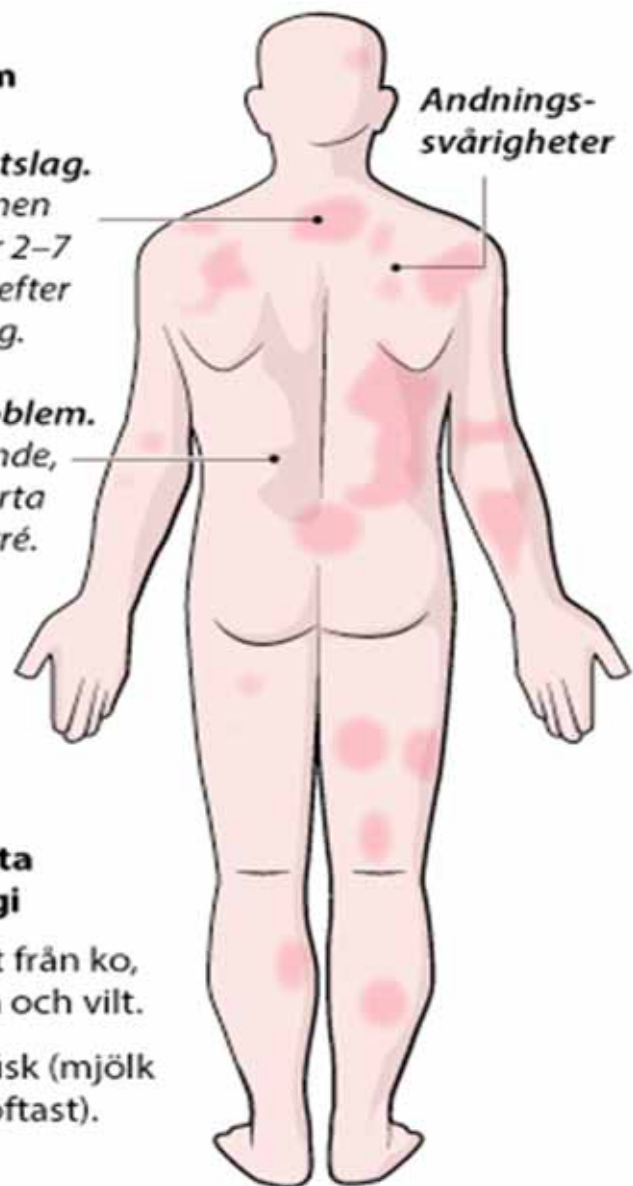

Antalet fästingar har ökat i nästan alla landskap under de senaste decennierna.

Symtom

Nässelutslag.
Reaktionen kommer 2-7 timmar efter köttintag.

Magproblem.
Illamående, buksmärta och diarré.

Antal personer med köttallergi kopplat till fästingbett registrerade på allergisektionen vid Södersjukhuset i Stockholm.

2009 var 3 personer registrerade

I år har antalet registrerade stigit till **uppemot 50 personer.**

Så ska man äta vid köttallergi

- ➖ Avstå: kött från ko, gris, lamm och vilt.
- ➕ Ät: fågel, fisk (mjölk fungerar oftast).

Remittera i Halland ...

- **EKSEM** – mycket utbredda eksem och/eller svåra eksem som ej svarar på insatt behandling
- **FÖDOÄMNESÖVERKÄNSLIGHET** – misstänkt eller påvisad överkänslighet (gäller särskilt baslivsmedel)
- **RINIT / RHINOKONJUNKTIVIT** – svårbehandlad allergi, dålig effekt av mediciner. Önskemål om hyposensibilisering – ASIT
- **ASTMA** – under 7 år om inte besvären är lindriga och tillfälliga. Oklar diagnos och/eller dålig behandlingseffekt med steroiddos $\leq 400\mu\text{g}$ budesonid eller $\leq 200\mu\text{g}$ fluticason per dygn.
- **URTIKARIA** – långvarig (2 - 3 mån)
- **BI-GETING** – svår allergi (ej enbart urtikaria)
- **ANTIBIOTIKA** – misstänkt allergi

Är det allergi – behövs testning?

Phadiatop

- Screening luftvägsallergi
- Vid oklar anamnes
- Negativt eller positivt svar
- Ger svar om **atopi** finns
- Vid positivt svar redovisas varje allergen, men inte vid negativt svar
- Kan vara falskt positiv
- Kan vara falskt negativ

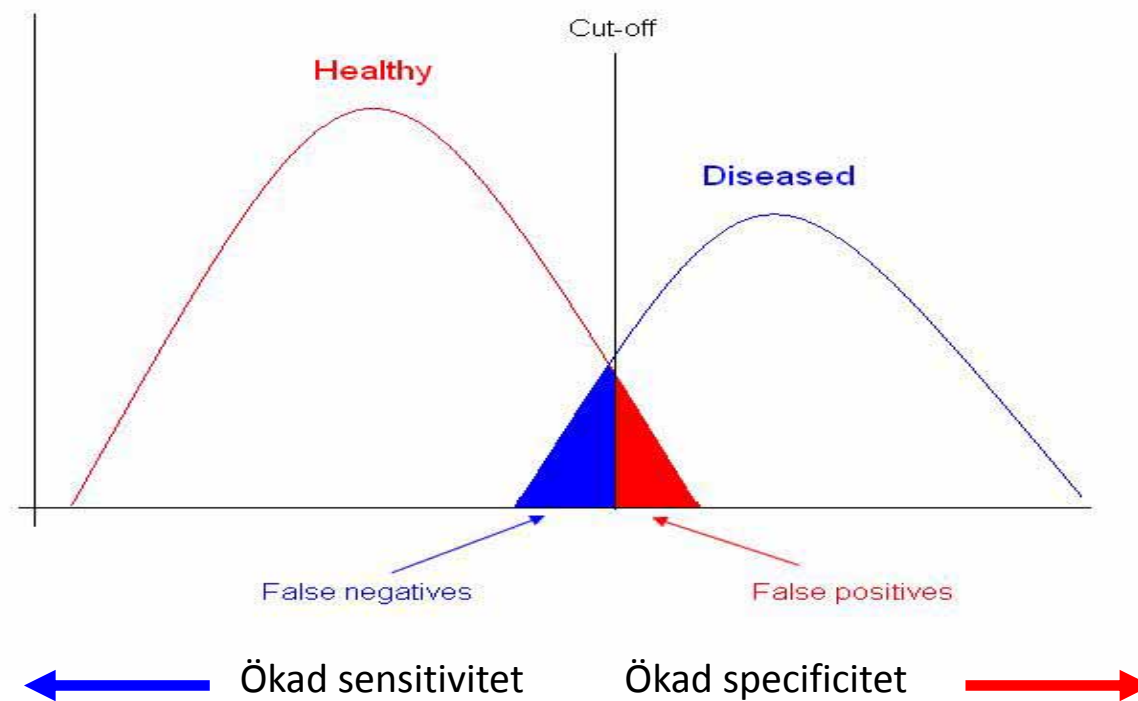
Sensibilisering ≠ allergi

Men hur tolka IgE-svar?

Värdet av ett test

- Testets **sensitivitet** = frekvensen sant positiva testresultat/svar i den grupp som är sjuk (har allergi)
- Testets **specificitet** = frekvensen sant negativa testresultat/svar i den grupp som är frisk (ingen allergi)

Sensitivitet och specificitet

- **Var skall man lägga "cut-off" gränsen?**

Om test med födoämnesallergen ...

- Testa inte med födoämnesallergen om du inte är säker på hur resultaten skall tolkas – tolkningen av resultatet kan ge stort avtryck
- Många med positiva test har inga symtom
- Många med symtom har negativa test
- Viktigt att låta bli tester vid korsallergi
- Serologisk korsreaktivitet alltid större än klinisk korsreaktivitet
- Risk för helt tokiga råd

Allergiutredning – pricktest eller blodprov?

- **Pricktest**

- Snabbt svar – 15 min, billigt, pedagogiskt
- Ssk som kan; utför rglb \geq ett par ggr/vecka

- **IgE-antikroppar i blod**

- Lätt att ta prov (3 allergen på ett kapillärrör)
- Svar efter ca 3-5 dagar

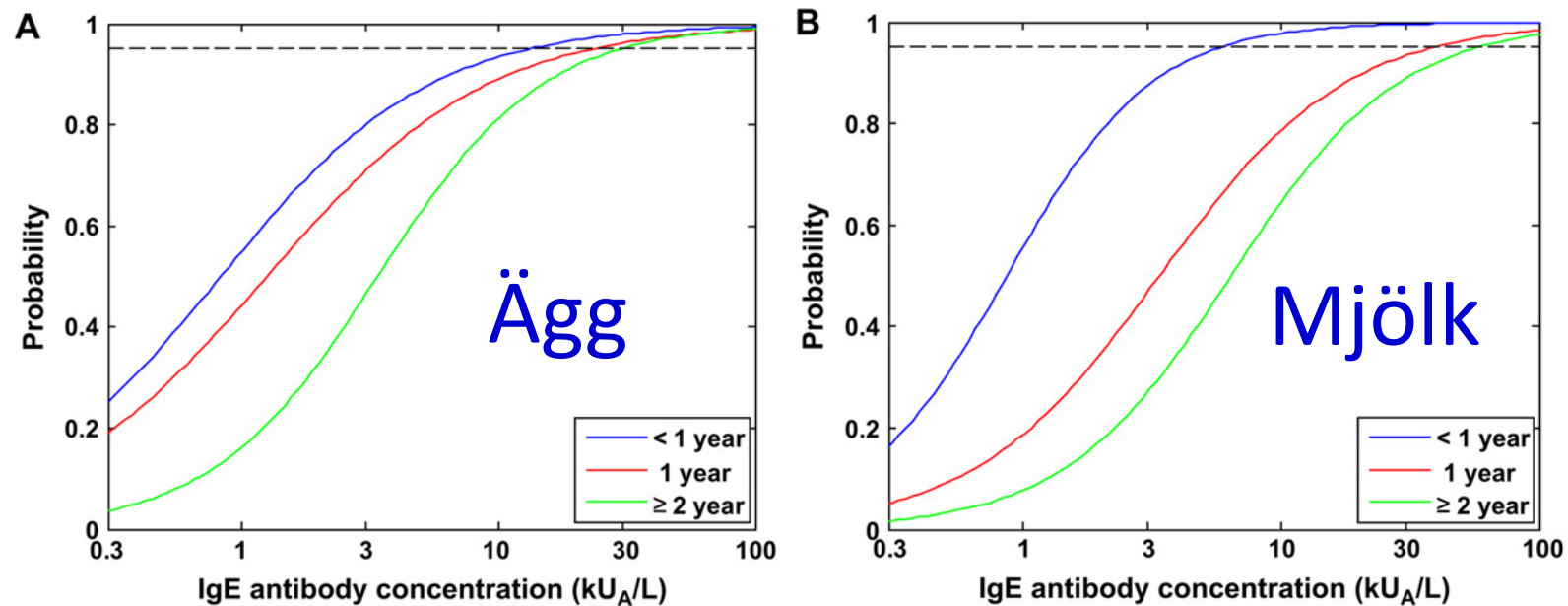
- **Båda testen**

- Visar sensibilisering
- Kan kvarstå efter att tolerans uppstått
- **IgE har högre sensitivitet jmf pricktest**

Eksem, urtikaria:

- Mjök
- Ägg
- (Fisk)
- Soja
- Jordnöt
- Vete (råg)

”Positiv IgE, kan man äta ...”. Ålder spelar stor roll ...

Predicted probability curve for failing oral food challenge at a given allergen-specific IgE antibody level derived from logistic regression. **Egg challenge (A), and milk challenge (B) with indicated 95% probability.**

Komata, Borres et al, JACI, 2007

Jämförelse mellan IgE-test och peroral provokation hos person med allergi mot en eller flera frukter

- Bara 8% (18/223) av positiva pricktest eller IgE-test med korsreagerande födoämnen hade klinisk relevans
- Så iakttag stor försiktighet vid testning mot dessa frukter

Reactivity to potential cross-reactive foods ..., Crespo JF et al, Allergy, 2002

Provokation – varför?

- Osäker diagnos
- Kontrollera om tolerans har utvecklats
- Höja livskvalitén för patienten
- Kvalitetssäkring av våra rutiner

Viktigt inför provokation på barnmottagning ...

- Ålder
- Vilka allergiska sjukdomar, astma?
- Övriga födoämnesallergier
- Symtom vid tidigare reaktion
- När var senaste reaktion (gjorda misstag?)
- Tidigare och aktuella IgE nivåer
- Vilket födoämne – allergen
- Målet med provokationen

Ingen födoämnesprovokation vid ...

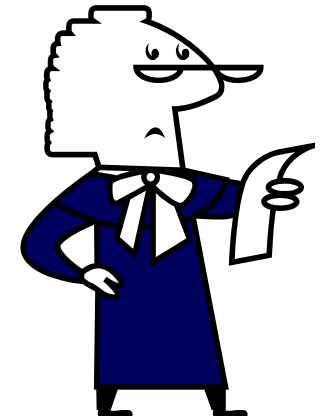
IgE-ak som innebär $\geq 95\%$ sannolikhet för reaktion (Dvs PPV $\geq 95\%$)

- Ägg > 7 kU/L (> 2 kU/L för barn < 2 år)
- Mjölk > 15 kU/L (> 5 för barn <1 år)
- Jordnöt IgE positivt för Ara h 2
- Fisk > 20kU/l
- Soja > 30 kU/l
- Vete > 26 kU/l

Sampson H., Allergy, 2005

Livsmedelsmärkning

Ingredienser som är kända för att ge överkänslighetsreaktioner skall alltid anges i innehållsdeklarationen

Gluteninnehållande spannmål, kräftdjur, ägg, fisk, jordnötter, sojaböner, mjölk, nötter, selleri, senap, sesamfrö, svaveldioxid/sulfit (>10mg/kg ell /liter), lupin, blötdjur

Ingredienser i sammansatta livsmedel skall deklarerars ned till 2% av innehållet

<http://www.slv.se>

Livsmedelsverket

Sammanfattning födoämnesöverkänslighet

- Skilj på allergi och intolerans
- Samma födoämne kan ge reaktion via olika mekanismer
- Olika mekanismer kan ge liknande symtom
- ANAMNES, tester/lab men ...
elimination – provokation (hos specialist)

Budskap med hem – magont, allergi?

- **Testa mera** – sensibiliserad? Kan man påvisa eller avfärda allergi?
- **Testa rätt** – annars blir ju allt tokigt
- **Testa inte allt** – tydlig pollenallergi på våren och besvär av stenfrukter ...
- **Testa inte alls ibland** – ”- Lite magont ibland”; men kan oftast äta det mesta utan besvär, varför då testa ...?
- **Test med IgE osäkert** vid magbesvär – elimination/provokation vägleder

Sist ... vaccination och allergi

- Risken för svår allergisk reaktion är näst intill försumbar vid vaccination av äggallergiker med MPR/TBE vaccin
- **Riskbarn som ska bedömas av erfaren barnläkare:**
tidigare anafylaxi, oberoende mot vad, svår allmänreaktion efter intag av spårmängder ägg
- **Övriga äggallergiska barn kan vaccineras enligt gängse rutiner vid BVC/skola.**

Sist ... vaccination och allergi

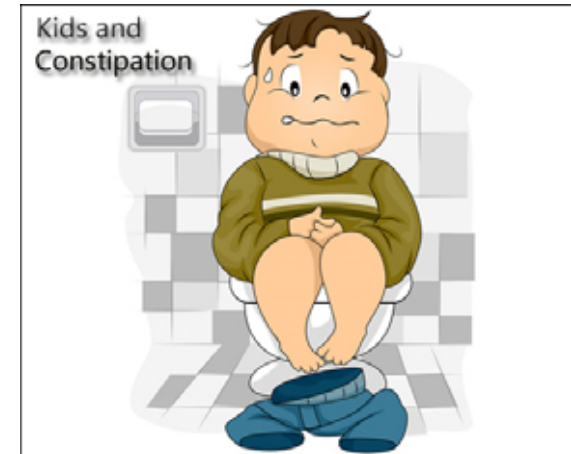
- Pricktest har inte visat något prediktivt värde
- Influensa-vaccin <150 ng/dos äggprotein. MPR/TBE <50 ng/dos
- Uttalat allergiska barn med anafylaxirisk bör remitteras till barnspecialist.
- Gula febern-vaccin 2-3 mg/dos äggprotein, bedömning av allergolog

Barnläkarföreningens sektion för barn- och ungdoms- allergologi

B1

Hasse 5 år – magont. Status ...

- At u a. Välväxt.
- Mos u a.
- Lymfkörtlar u a.
- Hjärta u a.
- Lungor u a.
- **Buk** Mjuk, sammanfallen, oöm. Djupt ned till vänster bukhalva känns en lite avlång resistens (välfylld colon?)
- Yg u a
- Hud u a.

Magont är vanligt. Obstipation är vanligt!

Utredningar vid behov men ...

- Oftast har patienten en fin tillväxt
- Inget annat anamnestiskt framkommer (än som talar för möjlig obstipation)
- Eventuellt ett minimum av lab; TSH och Anti-TGA

Alternativt: Man kan även behandla först, följa upp om 4-6 veckor, om då allt är bra, behövs kanske inga prover alls.

B3

Magont är vanligt. Obstipation är vanligt!

- Rutiner i vardagen ...
- Kosten ...
- Skriftliga råd ...
- Bristol skalan

BRISTOLSKALAN ÖVER AVFÖRINGSFORMER		
Typ 1	 Separata hårda klumpar som liknar nötter.	ÖKA MOVICOL® DOSEN
Typ 2	 Korvformad med klumpar.	ÖKA MOVICOL® DOSEN
Typ 3	 Liknar en korv med sprickor på utsidan.	BIBEHÅLL MOVICOL® DOSEN ✓
Typ 4	 Liknar en korv, smidig och mjuk.	BIBEHÅLL MOVICOL® DOSEN ✓
Typ 5	 Mjuka klumpar med skarpa kanter (lätta att få ut).	MINSKA MOVICOL® DOSEN
Typ 6	 Småbitar.	MINSKA MOVICOL® DOSEN
Typ 7	 Vattnig utan klumpar. Enbart vätska.	MINSKA MOVICOL® DOSEN

Reproducerat med tillstånd från Dr. K.W. Heaton, Reader in Medicine vid University of Bristol. © 2000 Norgine Pharmaceutical Limited MvC11MSEKOR062 Maj 2012 - reprint.

Magont är vanligt. Obstipation är vanligt!

Behandla med ...

- Ex Laktulos förebygger men löser ej proppar; kan oxå upplevas lite väl sötsliskigt. Laktulos särskilt för barn **under 1 år**.
- Ex Forlax, Importal, Inolaxol, Movicol etc. Högre dos i starten, sedan en lägre dos under 1-6 månader; (därefter användning i perioder av besvär).
- Ex Resulax (Klyx) vb; kan behövas dagligen första veckan.
- Om smärtor vid tarmtömning, ex Scheriproct salva x 2 under 7-10 dagar

Uppföljning

- Åb (alt.telefon) hos distriktsläkaren/sjuksköterskan efter ca 4 veckor. Provsvar. Effekt av medicinen?

Om kvarstående besvär, ingen effekt, **då remiss till barnmottagningen.**